

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ในการศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลตำบลสันปูเลย อำเภอคอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ศึกษาได้นำเสนอผลตามลำดับดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลตำบลสันปูเลย อำเภอคอยสะเก็ด ในด้านการวางแผน การประสานงาน การจัดหาทรัพยากร และการประเมินผล ปรากฏผลในตาราง 1-4

2. ปัญหาและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลตำบลสันปูเลย อำเภอคอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ปรากฏผลในหน้า 53-56

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา

ตาราง 1 การมีส่วนร่วมของชุมชนด้านการวางแผน

ข้อ	รายการ	มีส่วนร่วม		ไม่มีส่วนร่วม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
(N=184)					
1.	กำหนดนโยบายของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	124	67.39	60	32.61
2.	กำหนดแนวทางการจัดการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	143	77.72	41	22.28
3.	กำหนดวัตถุประสงค์ในการวางแผนจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	135	73.37	49	26.63
4.	กำหนดผู้รับผิดชอบการวางแผนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	145	78.80	39	21.20
5.	ร่วมกำหนดเป้าหมายการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	119	64.67	65	35.33
6.	ร่วมประชุมปรึกษา เสนอแนะกำหนดแนวทางตามแผนปฏิบัติการหรือโครงการต่างๆ	112	60.87	72	39.13
7.	นำเสนอปัญหาและความต้องการของชุมชนในการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	98	53.26	86	46.74
8.	ติดตามการวางแผนการจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	115	62.50	69	37.50
9.	ประชุมจัดทำแผนพัฒนาประจำปีของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	91	46.00	93	50.54
10.	ให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนโครงการพัฒนาต่างๆ	120	65.22	64	34.78
11.	มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนหรือโครงการที่ต้องการใช้เงินงบประมาณ	87	47.28	97	52.72

จากตาราง 1 พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลสันปูเลย ในด้านการวางแผน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ได้มีส่วนร่วม โดยมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ร้อยละ 78.80 รองลงมามีส่วนร่วมกำหนดแนวทางการจัดการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ร้อยละ 77.72 และมีส่วนร่วมกำหนดวัตถุประสงค์ในการวางแผนจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ร้อยละ 73.37 ส่วนในเรื่องการจัดทำแผนหรือโครงการที่ต้องการใช้เงินงบประมาณส่วนใหญ่เห็นว่าไม่มีส่วนร่วม ร้อยละ 52.72 รองลงมาคือไม่มีส่วนร่วมในเรื่องประชุมจัดทำแผนพัฒนาประจำปีของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ร้อยละ 50.54

ตาราง 2 การมีส่วนร่วมของชุมชนในการประสานงาน

ข้อ	รายการ	มีส่วนร่วม		ไม่มีส่วนร่วม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
(N=184)					
1.	ช่วยประสานงานกับบุคคลในท้องถิ่น เพื่อขอสนับสนุนการจัดการศึกษา	150	81.52	34	18.48
2.	ช่วยประสานงานกับองค์กรอื่นนอกท้องถิ่น เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษา	120	65.22	64	34.78
3.	เป็นตัวแทนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการประสานความเข้าใจ ที่ดีระหว่างชุมชนกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	110	59.78	74	40.22
4.	ประสานงานกับชุมชนในการพัฒนาโรงเรียน	115	62.50	69	37.50
5.	ให้ความร่วมมือเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่เด็ก	107	58.15	77	41.85
6.	อำนวยความสะดวกในเรื่องของแหล่งเรียนรู้	98	53.26	86	46.74
7.	อำนวยความสะดวกในเรื่องของภูมิปัญญาท้องถิ่น	97	52.72	87	47.28
8.	แจ้งข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ชุมชนได้รับรู้	104	56.52	80	43.48
9.	ประสานงานด้านวัสดุอุปกรณ์ในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	133	72.28	51	27.72
10.	ประสานงานด้านงบประมาณในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	121	65.76	63	34.24

จากตาราง 2 พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลสันปูเลย ในด้านการประสานงาน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ได้มีส่วนร่วมโดยมีส่วนร่วมช่วยประสานงานกับบุคคลในท้องถิ่นเพื่อขอสนับสนุนการจัดการศึกษา ร้อยละ 81.52 รองลงมามีส่วนร่วมประสานงานด้านวัสดุอุปกรณ์ในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ร้อยละ 72.28 และมีส่วนร่วมด้านงบประมาณในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ร้อยละ 65.76

ตาราง 3 การจัดหาทรัพยากร

ข้อ	รายการ	มีส่วนร่วม		ไม่มีส่วนร่วม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
(N=184)					
1.	สำรวจความต้องการด้านทรัพยากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	132	71.74	52	28.86
2.	ระดมทุนเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการพัฒนาการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	145	78.80	39	21.20
3.	ช่วยเหลือด้านแรงงานในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	112	60.87	72	39.13
4.	ส่งเสริม จัดหาทุนการศึกษาจากบุคคลและองค์กรสถานประกอบการอื่น ๆ ให้กับนักเรียนที่ยากจน	142	77.17	42	22.83
5.	บริจาคทุนการศึกษาจากบุคคลและองค์กรสถานประกอบการอื่น ๆ ให้กับนักเรียนที่ยากจน	128	69.57	56	30.43
6.	บริจาคสื่อ วัสดุอุปกรณ์ให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	136	73.91	48	26.09
7.	จัดหาสื่อวัสดุอุปกรณ์จากแหล่งภายนอกให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	148	80.43	36	19.57
8.	จัดสรรงบประมาณในการปรับปรุงอาคารสถานที่ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	152	82.61	32	17.39
9.	พิจารณาจัดสรรงบประมาณประจำปีเพื่อการจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	160	86.96	24	13.04
10.	แสวงหาข่าวสารที่เป็นประโยชน์แลกเปลี่ยนระหว่างชุมชนกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	118	64.13	66	35.87
11.	ประสานบุคลากรในท้องถิ่นที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาสอนเสริมให้ความรู้แก่เด็ก	114	61.96	70	38.04

จากตาราง 3 พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลสันปูเลย ในด้านการจัดหาทรัพยากร ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ได้มีส่วนร่วม โดยมีส่วนร่วมพิจารณาจัดสรรงบประมาณประจำปีเพื่อการจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ร้อยละ 86.96 รองลงมามีส่วนร่วมจัดสรรหางบประมาณในการปรับปรุงอาคารสถานที่ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กร้อยละ 82.61 และมีส่วนร่วมจัดหาสื่อวัสดุอุปกรณ์จากแหล่งภายนอกให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ร้อยละ 80.43

ตาราง 4 การประเมินผล

ข้อ	รายการ	มีส่วนร่วม		ไม่มีส่วนร่วม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
(N=184)					
1.	เสนอแนะบุคลากรในท้องถิ่นที่มีความรู้ความสามารถเข้าเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่ครูผู้ดูแลเด็ก	121	65.76	63	34.24
2.	กำหนดแนวทางในการประเมินผลการดำเนินการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	124	67.39	60	32.61
3.	เป็นกรรมการในการประเมินคุณภาพศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	102	55.43	82	44.57
4.	เป็นกรรมการตรวจสอบพัสดุของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	53	28.80	131	71.20
5.	เป็นกรรมการตรวจสอบการเงินของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	56	30.43	128	69.57
6.	ติดตามผลการดำเนินงานภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	133	72.28	51	27.72
7.	เป็นกรรมการประเมินผลในกิจกรรมโครงการต่างๆของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	120	65.22	64	34.78
8.	การให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์และนำผลการประเมินที่ประสบผลออกเผยแพร่สู่ชุมชน	98	53.26	86	46.74
9.	กำหนดแนวทางในการประเมินผลการจัดการศึกษาระหว่างชุมชนกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	101	54.89	83	45.11
10.	วิเคราะห์จุดแข็งในการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	110	59.78	74	40.22

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	มีส่วนร่วม		ไม่มีส่วนร่วม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
(N=184)					
11.	วิเคราะห์จุดอ่อนในการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	108	58.70	76	41.30
12.	ให้ความคิดเห็นต่อผลการดำเนินงานตามแผน เพื่อนำไปสู่การปรับแผนเพื่อเริ่มต้น การวางแผนใหม่	102	55.43	82	44.57
13.	สรุปผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เมื่อสิ้นปีงบประมาณ	97	52.72	87	47.28
14.	นำผลการประเมินออกเผยแพร่สู่ชุมชน	92	50.00	92	50.00
15.	กำหนดแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุน การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านต่าง ๆ	103	55.98	81	44.02
16.	เสนอแนะให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงาน การพัฒนาคุณภาพของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	113	61.41	71	38.59
17.	พิจารณาเสนอแผน/โครงการและงบประมาณ ในการส่งเสริมและพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามหลักวิชาการ	87	47.28	97	52.72
18.	ส่งเสริมสนับสนุนความร่วมมือการพัฒนาเด็กเล็ก ของบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	93	50.54	97	49.46

จากตาราง 4 พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลสันปูเลย ในด้านการประเมินผล ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ได้มีส่วนร่วมโดยมีส่วนร่วมติดตามผลการดำเนินงานภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ร้อยละ 72.28 รองลงมามีส่วนร่วมกำหนดแนวทางในการประเมินผลการดำเนินการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ร้อยละ 67.39 และมีส่วนร่วมเสนอแนะบุคลากรในท้องถิ่นที่มีความรู้ ความสามารถเข้าเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่ครูผู้ดูแลเด็ก ร้อยละ 65.76 ส่วนในเรื่องเป็นกรรมการตรวจสอบพัสดุของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ส่วนใหญ่เห็นว่าไม่มีส่วนร่วม ร้อยละ 71.20 รองลงมาคือไม่มีส่วนร่วมในเรื่อง เป็นกรรมการตรวจสอบการเงินของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ร้อยละ 69.57 และไม่มีส่วนร่วมพิจารณาเสนอแผน/โครงการและงบประมาณในการส่งเสริมและพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามหลักวิชาการ ร้อยละ 52.72 ตามลำดับ

ปัญหาและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษารั้วนี้ ได้ทราบถึงปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลสันปูเลย ในการวางแผน การประสานงาน การจัดแสวงหาทรัพยากร การประเมินผล จากแบบสอบถามทั้งหมด 184 ชุด มีผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิด จำนวน 85 คน ร้อยละ 46.19 ผู้ศึกษาได้จัดกลุ่มปัญหาและกลุ่มข้อเสนอแนะที่เหมือนกันหรือมีลักษณะคล้ายกันเข้าด้วยกันแล้วนำเสนอในแต่ละด้าน โดยเรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ซึ่งได้ระบุไว้ในวงเล็บดังนี้

การวางแผน

ปัญหา

1. ชุมชนขาดความรู้ความเข้าใจในการวางแผนงาน เพราะคิดว่าเป็นหน้าที่ของครู ไม่เกี่ยวกับชุมชน (6)
2. ชุมชน ไม่ตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในการวางแผนและไม่รับทราบข้อมูลต่าง ๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจึงไม่สามารถที่จะแนะนำหรือ ร่วมวางแผนได้เท่าที่ควร (4)
3. นักเรียนไม่ค่อยมีโอกาสได้ออกไปเรียนรู้นอกสถานที่จึงไม่ค่อยเข้าใจเรื่องภายนอก และไม่กล้าแสดงออก (4)
4. นักเรียนขาดความรู้เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นส่วนใหญ่ (3)

ข้อเสนอแนะ

1. ในการวางแผนงานทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรแจ้งทางชุมชน ได้รับรู้และมีส่วนร่วมในการวางแผน กรรมการสถานศึกษาต้องมาจากการเสนอของชุมชนและแบ่งหน้าที่การทำงานอย่างเสมอภาค (10)

2. ทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรพานักเรียน ไปทัศนศึกษานอกสถานศึกษา (5)

3. ควรส่งเสริมให้นักเรียน ได้เรียนรู้ถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นควบคู่ไปกับการเรียนการสอน

4. ควรให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการศึกษาให้มากขึ้น (5)

5. การวางแผนควรให้ชัดเจนและชี้แจงแผนงานให้ผู้ปกครองทราบ (5)

6. ควรประชุมร่วมกับผู้ปกครองก่อนจัดทำแผน (4)

7. การวางแผนประจำปีควรให้ประชาชนได้เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการจัดทำ

แผนปฏิบัติการประจำปี (4)

8. ควรมีการเปิดโอกาสให้ทุกคนเข้ามามีส่วน (3)

9. การวางแผนจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนนั้นควรเผยแพร่ให้กับชุมชนได้รับรู้ทุกเรื่อง (2)

10. ควรมีการแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแก่ชุมชน ได้รับรู้และเสนอแนะ จะได้มีการดำเนินการแก้ไข (2)

11. ควรประชุมผู้ปกครองนักเรียนบ่อยๆ (1)

12. ควรส่งเสริมเรื่องคุณธรรมจริยธรรม (1)

การประสานงาน

ปัญหา

1. ไม่มีการประสานงานระหว่างชุมชนกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (9)

2. ชุมชนไม่รับรู้ปัญหา ความเคลื่อนไหวของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหรือปัญหาของนักเรียน (7)

3. ขาดการประสานงานอย่างต่อเนื่องและไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร (3)

4. ขาดการประสานระหว่างผู้นำชุมชนกับครูและหน่วยงานอื่น ๆ (3)

5. ชุมชนไม่ค่อยรู้หนังสือ จึงไม่ค่อยมีโอกาสได้ร่วมงานกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (2)

ข้อเสนอแนะ

1. ควรแจ้งข่าวเกี่ยวกับการดำเนินงานให้ชุมชนทราบและช่วยกันทำงานเป็นการทำงานร่วมกับชุมชนแจ้งจุดประสงค์ให้ชุมชนทราบ อย่างสม่ำเสมอ (18)
2. ควรแจ้งปัญหาหรือเรื่องภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ชุมชนได้รับทราบบ้าง (12)
3. ควรมีการประสานงานให้สม่ำเสมอ (6)
4. ควรมีการประชาสัมพันธ์ความเคลื่อนไหวของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (4)
5. ควรประสานงานกับองค์กรต่างๆทั้งในและนอกชุมชน (3)
6. ควรมีการประสานงานให้หลากหลายวิธี (3)

การจัดหาทรัพยากร

ปัญหา

1. สื่อ วัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอน งบประมาณมีไม่เพียงพอ (18)
2. มีการจัดแสวงหาทรัพยากรน้อยมาก ชุมชนไม่เห็นความสำคัญ (12)
3. นักเรียนไม่ค่อยมีทุนในการศึกษา (4)
4. ชุมชนไม่รู้เรื่องงบประมาณที่ทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับและที่มีอยู่แล้ว (4)
5. ชุมชนเสียด้านนักเรียน ไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน (3)

ข้อเสนอแนะ

1. ควรให้ทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดงานทอดผ้าป่าร่วมกับชุมชน เพื่อหางบสมทบทุนให้แก่เด็กเรียนและใช้จ่ายภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (8)
2. ชุมชนควรรู้ปัญหาความต้องการและงบประมาณของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรทำความเข้าใจและร่วมมือกันแสวงหาทรัพยากร (7)
3. ควรให้หา สื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอนให้พร้อม และมากขึ้นกว่าเดิม (6)
4. ควรให้ครูพานักเรียน ไปยังแหล่งเรียนรู้นอกศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (4)
5. ควรร่วมกันรักษาทรัพยากรที่มีอยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (4)
6. ควรมีทุนการศึกษาให้แก่เด็กเรียนที่ยากจน และควรพิจารณาการให้ทุนอย่างเหมาะสม (4)
7. ครู นักเรียนและชุมชนควรให้ความร่วมมือกันแสวงหาทรัพยากรร่วมกัน (3)
8. การจัดกิจกรรมหารายได้เข้าโรงเรียนควรแจ้งล่วงหน้า (2)
9. ควรจัดหาอุปกรณ์การเรียนให้กับนักเรียนที่ยากจน (1)

การประเมินผล

ปัญหา

1. ชุมชนส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีส่วนร่วมการประเมินผล เพราะทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะดำเนินการทำเอง (8)
2. ชุมชนไม่รับรู้การประเมินผลการเรียนของนักเรียนและผลการทำงานด้านต่าง ๆ (5)
3. ไม่มีการประเมินนักเรียนที่จบการศึกษาสำเร็จแล้ว (3)

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการนำเสนอผลของการประเมินผลให้ชุมชนทราบ (6)
2. ควรให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการประเมินผล (4)
3. ควรมีการประเมินผลอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง (4)
4. ควรแจ้งวัตถุประสงค์การประเมินให้ชุมชนได้ทราบ (4)
5. ควรมีการแจ้งผลการจัดกิจกรรมที่ได้ทำขึ้นว่าประสบความสำเร็จมากแค่ไหน (4)
6. ควรให้ทุกคนในชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลทุกครั้ง (3)
7. ควรให้ติดตามประเมินนักเรียนที่จบการศึกษาทำอะไรที่ไหน (3)
8. ควรมีการประเมินว่านักเรียนมีความรู้ในเรื่องเทคโนโลยีมากน้อยเพียงใด (2)
9. ควรสังเกตพฤติกรรมของเด็กนักเรียนแล้วนำมาประเมินปรับปรุงแก้ไข (1)
10. ควรมีการประเมินนักเรียนในด้านคุณธรรม จริยธรรม (1)